

Lokal læreplan i visuell kunst

(kjerneprogrammet)

1. INNLEDNING

På visuell kunst i kulturskolen vil eleven bruke det meste av tiden på å skape kunst. Man lærer om hva som gir kunst innhold og form. Elevene lærer også om hvordan kunst "snakker" til oss. Ja, du hørte rett: Kunst "snakker" også! Ikke ved hjelp av ord, men ved hjelp av form, farger, linjer og innhold. Kunst kan som kjent gjøre mennesker glade, triste, provoserte, nysgjerrige, tankefulle osv.

Elevene må være åpne for at det de skaper kan bli rart, skjevt, merkelig, magisk, mystisk, subtilt, sakralt, vakkert osv. Det er ikke en fasit, og vi må lete oss fram gjennom prøving og feiling. Vi må gå inn i oss selv, søke og lete, øve blikket til å se (for eksempel gjennom å tegne i blinde). Vi henter inspirasjon fra blant annet kulturarv, arkitektur, samtidskunst, historiefortelling osv.

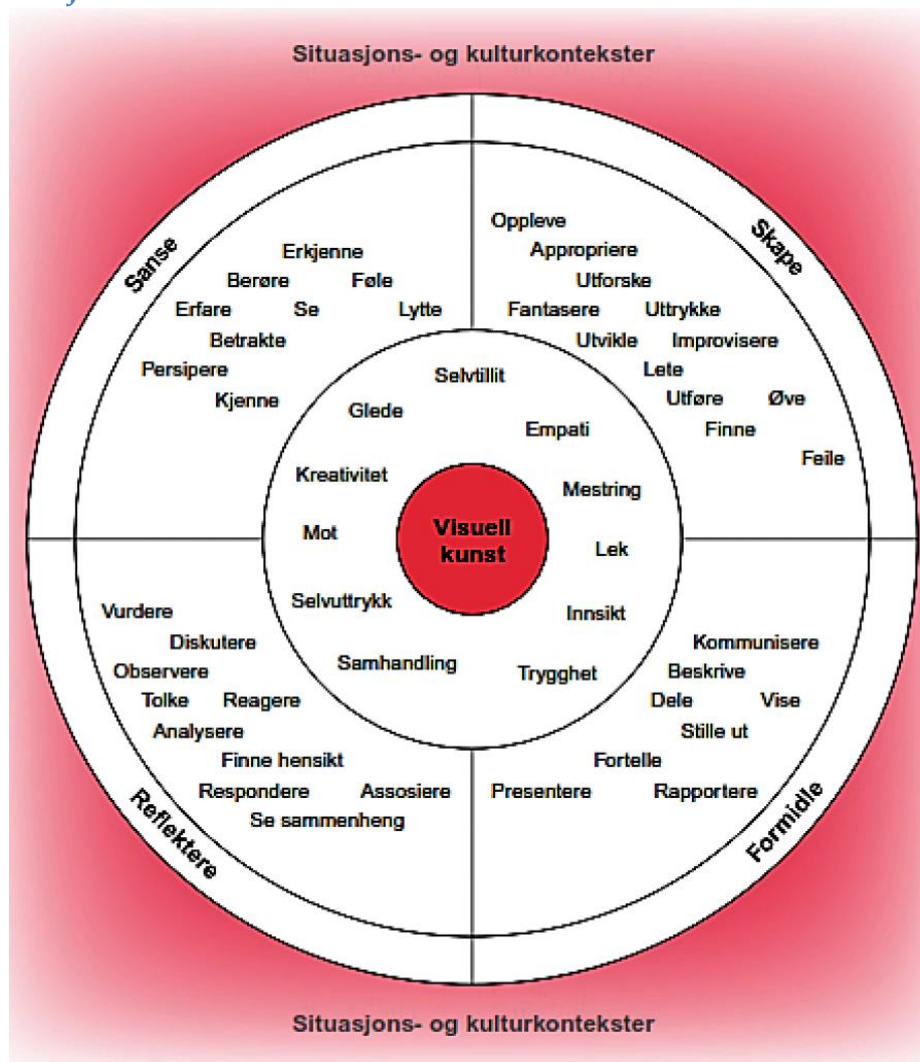
Laget av Dennis, elev på visuell kunst, Karmøy Kulturskole

2. OVERORDNET MÅL

Gjennom arbeidet med visuell kunst skal elevene

- o utvikle sin uttrykksevne, formsans og sine kunstfaglige ferdigheter
- o utvikle sin iboende skaperglede og oppleve mestring
- o utvide sitt perspektiv og sin kulturforståelse gjennom utforskning av fortid, nåtid og framtid
- o utvikle evne til kommunikasjon, analyse og refleksjon i et lærings- og arbeidsfellesskap
- o få muligheter til fordypning som kan danne grunnlag for høyere utdanning i visuell kunst
- o bli ressurspersoner som bidrar til et levende lokalmiljø

3. FAGHJUL

Faghjulet er hentet fra Rammeplan for kulturskolen, «Mangfold og fordypning» (Norsk kulturskoleråd 2016:100)

4. LÆRINGSMÅL

På visuell kunst lærer eleven om en rekke forskjellige teknikker og tema innenfor fagområdet. Det er ingen krav til forkunnskaper ved oppstart, men det er viktig å ha lyst til å lære. Lærer har en åpen holdning til eleven, og ser an elevenes behov og kvalifikasjoner.

Visuell kunst er et skapende kunstfag. Gjennom skaperglede, utprøving og inspirasjon leter eleven seg frem til å finne sitt eget individuelle uttrykk.

Å være elev på visuell kunst handler også mye om å utvide perspektivet i å se på eget og andres arbeid med åpent sinn. Når musikkelever lærer skalaer og vanskelige musikkstykker, lærer elevene på visuell kunst å se og forstå seg selv i eget uttrykk. Lærer bidrar til at eleven skal se kvalitetene i forskjellige typer uttrykk, og våge å skape noe utav det.

Den skapende prosessen i visuell kunst handler om å utforske, og ikke bare å utføre. Elevene lærer om teknikk på en utforskende måte. Lærer stiller spørsmål til elevene, fremfor kun å levere svarene. Progresjon handler om å fabulere, tenke og undre seg. I tillegg handler det om mengdetrening i de ulike kunstneriske teknikkene og teamene.

Læringsmål og utviklingsfaser kan synliggjøres gjennom den skapende prosessen i visuell kunst.

Skoleåret kan gjerne deles inn i disse fire fasene, med glidende overganger. Hvert delprosjekt kan også inneholde disse fire fasene.

Planen for den skapende prosessen er knyttet opp mot faghjulet i visuell kunst.

Plan for den skapende prosessen

1. Reflektere, ville

Assosiere, være nysgjerrig, undre seg, bli inspirert.

Bli kjent-fase for lærer og elever, med teknikker og materialer, med fagfeltet og kunstuniverset.

2. Sanser, kunne

Mestre, erfare, realisere ideer. Fra metafysisk til fysisk. Tekniske ferdigheter.

Danne et grunnlag. Ha noe å «spille på og med». Mengdetrening. Øve for å bli god.

3. Skape, våge

Utforske, improvisere, prøve og feile. Uttrykke. Risikere. Fabulere, kreative prosesser. Gå opprøvd veier. Jobbe spontant og intuitivt.

4. Formidle, gjøre

Kommunisere. Presentere. Stille ut. Vise frem. Fortelle om. Stå inne for.

Resultatet av prosessen. Oppsummere. Evaluere.

Forventninger til læreren

- Inspirerer elevene til å gå inn i et flyt-univers av fabulerende undring
- Legger til rette for studier, improvisasjon, eksperimentering, forskning og oppfinnelser
- Søker etter en åpen holdning hos elevene og gir tilpassede faglige utfordringer
- Lytter til den enkelte elev, gir trygghet og ser alle
- Ser den enkelte elevens behov i sammenheng med gruppens behov og læreplanen som helhet
- Har god kommunikasjon med elever og foresatte

Forventninger til eleven

- Kan finne ro til arbeidet
- Kan tilpasse seg en klassesituasjon

Forventninger til foresatte

- Gir beskjed på forhånd hvis eleven uteblir fra undervisning
- Belønner arbeidsprosessen frem mot målet, i tillegg til resultatet

5. INNHOLD

Undervisningen bygger på lekende og skapende arbeid med flere redskaper innen ulike teknikker. Elevene lærer materialkunnskap og materialbruk, og får møte kunstneriske uttrykk innen blant annet visuell kunst, arkitektur og design. Tema- og teknikkbruk i undervisningen vil variere i løpet av skoleåret, og kan også variere fra år til år.

Eksempler på aktuelle kunstneriske teknikker kan være:

TEGNING

- Frihåndstegning med forskjellige redskaper, som for eksempel blyant, kull, kritt, blekk m.m.
- Tegneøvelser som for eksempel blindkontur, tegning i luft, croquis, mm.
- Perspektiv, proporsjoner og størrelsesforhold, lys og skygge, strek og linje
- Gråtoner, skravering

TREDIMENSJONAL FORM

- Plastisk og romlig fremstilling med bruk av forskjellige materialer. Modellering, støpning og bygging
- Proporsjoner, størrelsesforhold, tekstur, overflate, taktilitet
- Redesign, gjenbruk, leire (plastelina, dukkeleire eller vanlig leire), ståltråd, gips, tekstil, tre, voks, perler, vev, papir, aluminiumsfolie, m.m.

MALERI

- Akryl, blekk, akvarell, naturlige farger fra naturen (kaffe, jord, te, forskjellige pigmenter)
- Flytende tusj (ikke oljemaleri pga fare for løsemiddelskader)
- Maleri på forskjellige typer underlag

- Fargelære, tone og valør, fargeperspektiv mm.
- Komposisjon, forenkling
- Andre teknikker / tema kan være: Trykketeknikker som monotypi eller linosnitt, collage, animasjon, tegneserie.

Inspirasjon i undervisningen

Se på andre kunstneres arbeid (bøker, internett, se utstillinger lokalt eller fra kunst i skolen). Høre på musikk som inspirasjon. Oppleve ulike kulturelle uttrykk, se på stilarter i arkitektur, mote mm. Se på film som inspirasjon.

Eksempler på ulike teknikker og materialer, visuell kunst, Karmøy Kulturskole

6. ARBEIDSFORMER OG ORGANISERING

Visuell kunst er for elever fra 2. klasse.

Undervisningstiden er 90 min (120 min for ungdomsgrupper).

Gruppestørrelse er vanligvis opptil 7-8 elever i en gruppe.

Gruppestørrelse og gruppesammensetning kan variere ut fra alder og nivå det enkelte skoleåret.

Arbeidsformene vil variere med tanke på innhold, tema og teknikkbruk i løpet av skoleåret.

På timene vil elevene jobbe med forskjellige innfallsvinkler til ulike tema. Et eksempel på dette kan være å jobbe med de fire elementene: Jord, ild, luft og vann kan gi inspirasjon til å uttrykke forskjellige følelser og stemninger. En time kan også bestå av lys, skygge, lukt, lyd, bevegelse, inspirasjon fra andre kunstnere, natur, studier, historiefortelling, ulike materialer og redskaper.

Gjennom skoleåret vil elevene jobbe med farge og fargelære, og forskjellige innfallsvinkler til fargelære. Det arbeides ikke nødvendigvis skjematisk med fargesirkel, men heller med å gjøre flere erfaringer med farger, som primærfarger, kontrastfarger, blanding av farger, tone og valør. Vi arbeider med at elevene lærer å blande farger, og å bruke pensel eller ulike redskaper på forskjellige måter. Undervisningen har en utforskende tilnærming og vil hjelpe elevene med å bryte med stereotypier i fargebruk. Vi stiller spørsmål ved farger, og reflekterer rundt dette som et eget tema.

Lærer vil vise elevene forskjellige kulturelle uttrykk og estetikker, og vil oppmuntre til at de blander uttrykk. Vi åpner for at elevene skal se kvalitetene i forskjellige uttrykk, og at de våger å skape noe av det.

7. VURDERING FOR LÆRING

Det blir holdt informasjonsmøte og utviklingssamtale i løpet av skoleåret. Foresatte får informasjon om tidspunkt for møte og samtaler fra lærer. I tillegg får elevene muntlige tilbakemeldinger fra lærer på undervisningstimene i faget.

Elevenes arbeid vil bli vist på utstilling i løpet av skoleåret, med vekt på presentasjon og formidling. Vi arbeider frem mot utstillingen som formidlingsform. Undringen, fabuleringen og reisen ditover er like viktig som resultat og mål.

På en elevutstilling deltar alle elever med ett eller flere arbeid. Læreren er kurator og velger ut arbeid til utstillingen. Lærer komponerer også utstillingen, og noen ganger gjøres dette i samarbeid med elevene. Visuell kunst har som regel utstilling en eller to ganger i løpet av skoleåret. I tillegg kan elevene få bruke visuell kunst i møte med andre fagområder gjennom ulike prosjekt i kulturskolen.

Lærer legger til rette for et foreldremøte i løpet av skoleåret.

Mot slutten av året vil elevenes arbeid bli samlet i en perm, og ved endt skoleår vil elevene få med seg arbeidene sine hjem.

8. LOKALER OG UTSTYR

Evt. krav til utstyr og materiell

Elevene bør ha på seg klær som ikke er dyre, og som tåler malingssøl. Hvis man for sikkerhets skyld vil bruke vernebriller, bør man ta med dette selv. Lærer deler ellers ut utstyr etter behov.

Laget av Dennis, elev på visuell kunst, Karmøy Kulturskole